

§ 91 Fosterdiagnostik, människovärde och etiskt råd, beslut

Från måndagens överläggning med anledning av Samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2018:7 Fosterdiagnostik, människovärde och etiskt råd förelåg följande förslag (§§ 43 och 44):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till motion 2018:43 av Berth Löndahl
- ◆ bifall till motion 2018:63 av Elisabeth Sandlund och Kjell O Lejon.

Utskottet punkt 1

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2018:43 av Berth Löndahl m.fl.,
dels om bifall till motion 2018:43,

och förklarade ordföranden att hon fann förslaget om avslag på motion 2018:43 med övervägande ja besvarat.

På Berth Löndahls begäran företogs omröstning med handuppräckning med röstkort varvid ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2018:43 av Berth Löndahl m.fl. om ett ekumeniskt medicinsk-etiskt råd.

Utskottet punkt 2

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2018:63 punkt 1 av Elisabeth Sandlund och Kjell O Lejon,
dels om bifall till motion 2018:63 punkt 1,

och förklarade ordföranden att hon fann förslaget om avslag på motion 2018:63 punkt 1 med övervägande ja besvarat.

På Elisabeth Sandlunds begäran företogs omröstning med handuppräckning med röstkort varvid ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2018:63 punkt 1 av Elisabeth Sandlund och Kjell O Lejon om att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta och anta ett uttalande där det framgår att Svenska kyrkans syn på människor med funktionsnedsättning i allmänhet och personer med Downs syndrom i synnerhet är den att de är fullvärdiga människor skapade till Guds avbild med rätt till inkludering i samhället.

Utskottet punkt 3

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2018:63 punkt 2 av Elisabeth Sandlund och Kjell O Lejon,
dels om bifall till motion 2018:63 punkt 2,

och förklarade ordföranden att hon fann förslaget om avslag på motion 2018:63 punkt 2 med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2018:63 punkt 2 av Elisabeth Sandlund och Kjell O Lejon om att uppdra till kyrkostyrelsen att följa utvecklingen av nya metoder för fosterdiagnostik och de konsekvenser de kan leda till i form av ett ökat antal selektiva aborter.

Mot kyrkomötets beslut att avslå motion 2018:63 punkterna 1 och 2 *reserverade* sig Erik Sjöstrand i en skriftlig reservation.

Jag menar att Svenska kyrkan mer aktivt bör följa utvecklingen, och delta i samtalet, kring fosterdiagnostik speciellt kopplat till Downs syndrom. Frågorna kring samhällets syn på människovärde ställs här på sin spets och i dessa komplexa frågor är det viktigt att kyrkan finns med som en part i samtalet.

Utskottet punkt 4

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2018:63 punkt 3 av Elisabeth Sandlund och Kjell O Lejon,

dels om bifall till motion 2018:63 punkt 3,

och förklarade ordföranden att hon fann förslaget om avslag på motion 2018:63 punkt 3 med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2018:63 punkt 3 av Elisabeth Sandlund och Kjell O Lejon om att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram ett underlag att användas vid rådgivning till och själavård av blivande föräldrar som efter fosterdiagnostik fått ett oönskat besked, där utgångspunkten är varje individs okränkbara människovärde.

Mot kyrkomötets beslut att avslå motion 2018:63 punkterna 1-3 *reserverade* sig Karl-Gunnar Svensson, Bertil Olsson, Torbjörn Aronson, Alve Svensson och Anders Novak i en skriftlig reservation.

I Läronämndens yttrande meddelas att ”det är grundläggande kristen människosyn att värna och ge uttryck för varje människas skapelsegivna, lika och oavvisliga värde”. Vidare skriver man att ”människovärdesaspekten” är central i etiska frågor ”kring livets början och slut”. Vad detta de facto betyder eller vilka uttryck detta kan ta sig nämns inte. I motionen 2018:63 pekas emellertid på en fråga som aktualiserats genom den medicinskt-tekniska utveckling, som har bäring på Läronämndens yttrande, nämligen etiska dilemman som uppenbarats i samband med selektion av foster på grund av den information som ges i samband med fosterdiagnostik. Människosynsfrågan koncentreras: När blir man en människa? I vilket stadium blir man en skyddsvärd individ? Vi vet att selektion av foster på grund av kön eller förväntad funktionsnedsättning inte endast sker på andra håll i världen utan även i Sverige. Det vore därför av stort värde att Svenska kyrkan konkretiserar Läronämndens yttrande i den anda som motionen anvisar i sin första att-sats, gärna med tillägget att även könsselektion är oförenligt med kyrkans syn. Vidare borde även de två följande att-satserna i motionen bejakats av kyrkomötet, dels för att Svenska kyrkan därmed säkerställer en erforderlig kunskapsinhämtning inom detta etiska problemområde, dels för att ge stöd för medarbetare som i olika typer av samtal, såsom själavårdssamtal, kommer i kontakt med personer berörda av nämnda etiska problemområde.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet *reserverade* sig Leif Nordenstorm, Elisabeth Sandlund, Berth Löndahl och Kjell O Lejon.